

NYHETER

Snart skal «Årets kokk» kåres

► **FEM** kandidater er valgt ut til å konkurrere om å bli årets kokk i Norge. Vinneren skal representere Norge i den internasjonale konkurransen Bocuse d'Or. «Årets Kokk» er Norges viktigste matkonkurranse og arrangeres annethvert år. Her konkurrerer landets dyktigste

kokker om å bli Norges representant i Bocuse d'Or Europe og Bocuse d'Or. Årets fem utvalgte møtte tirsdag kulturminister Linda Hofstad Helleland (H), som fikk smake på noe av maten de fem skal lage den 12. september, da den norske finalen går av stabelen i Mathallen

i Oslo. De fem er Rasmus Johnsen Skoglund (Mat og menyansvarlig for AMJ management i Bodø), Geir Magnus Svae (konsernsjef i Bølggen & Moi AS), Christian André Pettersen (Kjøkkensjef på restaurant Mondo i Sandnes), Øyvind Bøe Dalelv (Souschef ved Statholder-

gaarden i Oslo) og Filip August Bendi (kjøkkensjef på Annen Etage i Stavanger). Bocuse d'Or Europe 2018 arrangeres i Torino i Piemonte i Italia 11. og 12. juni 2018, mens verdensfinalen – Bocuse d'Or – arrangeres i Lyon i januar 2019. (©NTB)

ALTERNATIV BEHANDLING

Helsesøstre vil at alde

Tre av fem er åpne for alternativ behandling. Lederen for landets helsesøstre ber myndighetene vurdere aldersgrense og etterlyser bedre tilsyn med bransjen.

► HELSE

En meningsmåling InFact har utført for Agderposten, viser at 24,5 prosent av fylkets befolkning har tro på at alternativ behandling virker.

Tar man med usikker-gruppen, er tallet på dem som er åpne for slik hjelp 60,7 prosent.

Kvinner har større tro på alternativ hjelp enn menn.

Aldersgrense for barn

I Sverige er det aldersgrense på åtte år på alternativ behandling av barn. Landsgruppen av helsesøstre mener det også bør vurderes i Norge.

– Vi stiller oss kritisk til et økende massiv markedsføring av tilbud rettet mot barn der det loves dokumentert effekt av til dels smertefulle og potensielt farlige behandlinger som kopping og tarmskylning. Aldersgrense er et tiltak som bør vurderes for å hindre skade og smertefulle prosedyrer uten dokumentert effekt, sier leder Kristin Sofie Waldum-Grevbo, til Agderposten.

Målet er ikke å fjerne alle alternative tilbud.

– Men vi ser at det er vanskelig for foreldre å skille de ulike aktørene fra hverandre. Vi er opptatt av barnets beste.

Helsesøstre mener alterna-

tiv behandling potensielt kan forsinke kontakten med det ordinære helsetilbudet i situasjoner der tradisjonell behandling er nødvendig.

– Mange tilbud kan i enkelte tilfeller føre til en sykkelgjøring, der barn og unge skysses rundt for å få behandling for tilstander som ellers ville gått over.

– Vi ser at alternativ behandling kan være et supplement til tradisjonell behandling, men vi trenger kjøreregler.

Agderposten: – Bør ikke også barn få hjelp når legene ikke strekker til?

– Jo, men vi ønsker mer kontroll med bransjen. Siden «hvem som helst» kan kalle seg alternativ medisin, er det vanskelig å skille tilbud fra hverandre. Det er ingen som driver tilsyn med bransjen, siden aktørene ikke er en del av helsevesenet.

– Det burde også forskes mer. Akupunktur er jo en av de alternative behandlingsformene som etter hvert er blitt innlemmet gradvis i det ordinære helsevesenet, nettopp fordi forskning har vist at det kan ha gunstig effekt på enkelte plager og smerter, sier helsesøstrenes leder Kristin Sofie Waldum-Grevbo.

Elias fikk hjelp

Før kunne ikke Elias (15) planlegge langt frem i tid fordi migrenen plutselig kunne slå til.

Anfallene stoppet brått da han begynte med akupunktur.

– Det er helt fantastisk. I sommer har jeg vært på båturer med kompis uten å være redd for at jeg skulle få migrene, sier Risør-gutten Elias Holdø Rasmussen.

Han går til akupunktør Linda Olsen på Klinik Stikk i Arendal.

– Før fikk han migreaneanfall hver niende dag. Etter sju behandlinger her, var han fri for anfall i ti måneder. Vi trodde at han var kvitt migrenen og avsluttet behandlingen. Men uten akupunktur, kom migrenen tilbake – så nå er han i gang med

behandling igjen. Vi håper han kan bli helt frisk, sier Elias sin mamma, Linda Skomakerstuen som legger til at sønnen merket endring etter første behandling.

Hun tar sønnen med til Arendal hver tredje uke for forebyggende behandlinger.

Forandring med en gang

For Elias startet den fæle hodepinen for tre-fire år siden. Det ble så ille at det bare gikk en drøy uke mellom anfallene.

– Når jeg får anfall, kommer det først svarte flekker foran øynene. De blir større og større, og da må jeg bare forte meg hjem fra skole, eller aktivitet. Det går kort tid fra jeg får synsforstyrrelser til jeg ikke ser noe. Og jeg får jo veldig vondt i hodet.

– Styrte livet

– Migrenen styrte hele livet vårt egentlig. Vi kunne ikke planlegge så mye, sier mamma Linda.

Elias er en skikkelig båtgut, og mens han før måtte være klar til å fyke inn igjen til havna og rett hjem, ble denne sommeren ganske annerledes.

– Nå kunne jeg være mye på skjæra med venner og kose meg!

Han kan få migrene hvis han sover lite, løper, har gym, eller spiller fotball med venner

Men han hadde fritak fra gymtimene på ungdomsskolen.

– Jeg har gått glipp av mye på skolen på grunn av migrenen. Veldig kjedelig, men jeg må ta noen hensyn, sier Elias som nå går på studiespesialisering ved Risør videregående skole. Siden det er en god stund siden forrige anfall, vil han prøve å ha gym der.

Fant legeartikkel

Elias fikk akupunktur også da han var åtte år, da for bihuletrøbbel, som forsvant. Mor har ingen betenkeligheter med å prøve noe annet enn tradisjonell medisin.

– Elias fikk neseply mot migrenen. Den fungerte etter hensikten fordi den tok bort de verste smertepunktene, men den forhindret ikke at han fikk anfall.

Det var lindrende, men ikke forebyggende. Da begynte mor å søke etter annen hjelp.

– Via et søk på nettet, fant jeg en artikkel publisert i Norske legers tidsskrift der det sto om en undersøkelse om nettopp migrene og akupunktur.

Den konkluderte med at akupunktur kunne ha bedre effekt enn det tradisjonell medisin kunne tilby, så da gikk jeg løs på Gule sider for å finne noen som var flink på migrenebehandling, sier Skomakerstuen.

Var skeptisk

Elias hadde ikke så mye tro på dette, men han var villig til å prøve. Det verste som kunne skje var at nålestikkene var vonde.

– Det gikk jo veldig greit. Hun stikker nålene inn i energibaner. Det gjør ikke vondt.

Mormor slet også

Elias sin mormor har for øvrig slitt med migrene i over 40 år, ofte hver tredje dag.

– Hun ville prøve det samme som Elias. Nå har hun ikke hatt anfall siden i fjor sommer, så nå tar hun forebyggende behandling innimellom, sier Skomakerstuen som ikke har prøvd annen alternativ behandling.

Kvinner mer positive

Kvinner i Aust-Agder er litt mer positive til alternativ behandling enn menn. Totalt mener 24,5 prosent austegder at alternativ behandling virker. 39,3 prosent mener det ikke har noen effekt, mens 36,2 prosent ikke vet. Aldersmessig er skepsisen størst blant de eldste, mens rundt 28 prosent av folk mellom 30 og 64 år mener det kan være verdt å prøve. Senterpartivelgere er litt mer åpne for alternativ hjelp enn folk som stemmer på andre partier. Folk som stemmer Miljøpartiet De Grønne og Venstre er mest skeptisk. Ifølge Vårt Land benyttet 40,000 nordmenn alternativ hjelp i fjor.

► Irene Hegge Guttormsen

irene@agderposten.no

GLAD: Elias Holdø Rasmussen (15) og

FAKTA

MENINGSMÅLING

► Utfører: InFact Norge AS. Populasjon: Aust-Agder, innbyggere over 18 år. Antall intervjuede 1.023. Vekting: Kjønn, alder, bosted og kommunvalg 2015

► Feilmargin: Maksimalt +/- 3,1 %-poeng, gjelder totalutvalget

► Metode: InFact automatiske telefonintervjuer

► Periode: 9. mai 2017

Virker etter ditt syn alternativ behandling?

Virker etter ditt syn alternativ behandling?			
Svar basert på kjønn			
	Mann	Kvinne	Total
Ja	22,5%	26,6%	24,5%
Nei	42,6%	32,3%	39,3%
Vet ikke	31,3%	41,1%	36,2%
Totalt	100,0%	100,0%	100,0%

Virker etter ditt syn alternativ behandling?					
Svar basert på alder					
	18-29 år	30-44 år	45-64 år	+ 65 år	Total
Ja	21,6%	28,9%	27,6%	18,2%	24,6%
Nei	34,7%	43,9%	39,8%	36,9%	39,2%
Vet ikke	43,7%	27,3%	32,7%	44,9%	36,2%
Totalt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%